

ÅRSBERÄTTELSE 2017 KOMMUNGEMEN- SAMMA RESURSER

STÖDCENTRUM NORDVÄST

Innehållsförteckning

Inledning	4
Åtagande och verksamhetsområde.....	4
Ekonomi	5
Ekonomiskt utfall.....	5
Framtid och utveckling	6
Viktiga händelser	6
Invånare och brukare	7
Viktiga händelser	7
Synpunkter.....	7
Organisation och medarbetare	8
Viktiga händelser	8
Anställda	8
Frånvaro.....	8
Framtida personalbehov.....	8
Händelser under året	9

Inledning

Enhet: Kommungemensamma resurser

Enhetschef: Johan Westervall

Det finns sedan länge ett interkommunalt samarbete i Stockholms nordvästra kranskommuner. Huvudmannaskapet för de kommungemensamma verksamheterna ligger hos olika kommuner. Sigtuna kommun är huvudman för tre verksamheter som tillsammans bildar enheten för kommungemensamma resurser, dessa verksamheter är i storleksordning, Socialjouren Nordväst, Stödcentrum Nordväst och Barnahus Norrort. Socialjouren och Stödcentrum delas av åtta kommuner, i bokstavsordning, Ekerö, Järfälla, Sigtuna, Sollentuna, Solna, Sundbyberg, Upplands-Bro och Upplands Väsby. Styrgrupp för dessa verksamheter utgörs av socialcheferna i respektive kommun.

Barnahus har fem samverkande kommuner, Järfälla, Sigtuna, Sollentuna, Upplands-Bro och Upplands Väsby. Förutom kommunerna så ingår även Landstinget, Polismyndigheten och åklagarmyndigheten i denna verksamhet och styrgruppen består av representanter för samtliga myndigheter.

Verksamheterna har separat budget och olika uppdrag denna verksamhetsberättelse avser Stödcentrum Nordväst.

Åtagande och verksamhetsområde

Målet med Stödcentrum Nordvästs arbete är att minska de negativa konsekvenserna av ett brott genom stödsamtal och medling.

Verksamheten är till för ungdomar i åldern 10-21 år som är boende i någon av de samverkande kommunerna. Hos Stödcentrum ges ungdomarna möjlighet att prata om de upplevelser, de brottsutsatta eller vittnen utsatts för. Vi erbjuder även anhöriga stöd i sitt förhållningssätt till den utsatta eller till vittnet. Verksamheten ger stöd åt ungdomens nätverk för att identifiera och utveckla den positiva sociala responsen som en brottsutsatt ungdom/vittne behöver få från sitt nätverk. I uppdraget ingår även att ge information om rättsprocessen vilket innebär rättegångsinformation och rättegångsstöd, allt för att trygga ungdomen genom hela rättsprocessen, från polisanmälan till eventuell rättegång. De flesta ungdomar som inkommer till Stödcentrum gör det efter att de har gjort en polisanmälan om brott, det är dock inget krav för att få en kontakt med Stödcentrum.

Stödcentrum har även i uppdrag att samordna de resurser som krävs för att genomföra medling mellan gärningsperson och brottsutsatt. Vid ett medlingsmöte ges gärningspersonen möjlighet att ta ansvar för sina handlingar och den brottsutsatta får möjlighet att ställa frågor till gärningspersonen och berätta om de konsekvenser som händelsen fått för hen. Medlingsmötet ger också en möjlighet att diskutera hur man ska förhålla sig till varandra i framtiden. Det är en viktig del av medlingsmötet då många av de brottsutsatta blivit utsatta av gärningspersoner som går i samma skola, bor eller vistas i det egna närområdet.

Polisen har under 2016 genomfört organisationsförändringar som påverkat Stödcentrums lokaler, i nuläget finns lokaler i lokalpolisområde Järfälla, Sollentuna och Solna. Att verksamheten är lokaliserad hos polisen ger möjlighet till ett nära samarbete med de poliser som är verksamma lokalt. Det nära samarbetet med polisen ökar antalet inkomna ärenden gällande både stöd och medling.

Ekonomi

Ekonomiskt utfall

Budget för 2017 låg på 2.71 mkr. Verksamheten redovisar ett underskott på 145 tkr. Under året har Stödcentrum stått som värd för den nationella stödcentrumkonferensen. Anmälningavgift från deltagarna har felaktigt konterats som intäkter till Sigtuna kommun. Intäkten är 169 tkr vilket innebär att verksamheten de facto har ett överskott på 24 tkr. De felkonterade 169 tkr kommer återföras till verksamheten under 2018.

Under året har lönekostnaderna varit lägre än budgeterat då det i perioder funnits vakanser. Det har därför inom budget varit möjligt att lägga 35% av kostnaden för enhetschef i verksamheten.

Kostnaderna för verksamheten delas mellan de åtta kommunerna 50% utifrån befolkningsunderlag gällande barn och ungdomar samt 50% för förbrukad tid på Stödcentrum Nordväst. Polisen tillhandahåller lokaler.

Framtid och utveckling

Viktiga händelser

Stödcentrum arbetar utifrån en metod som kallas Response Based Practice och som har utvecklats av bl.a. Allan Wade PhD från Kanada. Medarbetarna på Stödcentrum arbetar aktivt med att integrera ett arbetssätt där man fokuserar på motstånd, social respons och språkets betydelse i samtal. Vi är noga med att använda rätt språkbruk och arbetar även aktivt upplysande och utbildande med det gentemot våra samverkanspartners. Syftet med att använda rätt beskrivning av en handling är att man lägger ansvaret på aktören och inte flyttar fokus från gärningspersonen till den utsatta. Att använda ett ord som "slagsmål" eller "sex" visar på en ömsesidig handling medan orden misshandel eller våldtäkt är en ensidig handling där ansvaret för våldet läggs på den som har utövat våldet. Det blir en stor skillnad för den brottsutsatte om man i samtal eller av omgivningen, i rättssystemet bemöts med de korrekta beskrivningarna av gärningen såsom misshandel eller mordförsök.

Arbetsgruppen har under flera år arbetat med metodfrågan i syfte att förbättra samtalsmetoder och bemötande för att kunna möta upp ett ökat behov av stöd och en ökad komplexitet i inkomna ärenden till verksamheten. Att ha ett nära samarbete med Allan Wade och arbeta enligt Response Based Practice har visat sig vara effektivt och verksamheten kommer fortsätta att fördjupa detta arbete.

I september 2017 stod Stödcentrum Nordväst som värd för den nationella stödcentrumkonferensen, drygt 60 kollegor från landets stödcentrar deltog. Konferensen hölls i trevlig miljö på Wenngarn. Allan Wade var inbjuden som föreläsare, till den föreläsningen var förutom konferensdeltagarna även socialsekreterare från nordvästkommunerna inbjudna. Stödcentrum Nordväst föreläste om hur Response based practice som förhållningsätt ytrar sig i det dagliga arbetet. Verksamheten firade under 2017 10-års jubileum vilket också uppmärksammades under konferensen. Konferensen blev lyckad, deltagarna uttryckte både under och efter konferensen uppskattning. Den utvärdering som deltagarna genomförde visade på att man var mycket nöjda.

De planerade besöken i nordvästkommunerna med syfte att sprida kunskap om bland annat social respons, bemötande och språkets betydelse kommer genomföras under våren 2018.

Under hösten 2017 så ändrade polisen på grund av hög belastning sitt sätt att förmedla ärenden till Stödcentrum. Det stora ärendeinflödet från 2016 och våren 2017 upphörde därmed. Den enhet inom polisen som tidigare regelbundet förmedlat alla ärenden där det finns en brottsutsatt meddelade att man inte maktade med detta med följden att färre brottsutsatta erbjuds stöd. Frågan är lyft till högsta polisleddning men i skrivande stund är problemet inte löst.

Invånare och brukare

Viktiga händelser

Att utsättas för ett brott är för de flesta ungdomar en omskakande upplevelse som kan få allvarliga konsekvenser. Stödcentrum har en viktig uppgift att så snart som ärendet inkommit till Stödcentrum kontakta den utsatta ungdomen. Det omedelbara omhändertagandet syftar till att förebygga att de inte utsätts för ett långvarigt lidande samt att minska risken för att de utsätts för upprepade negativa sociala responser av sin omgivning.

Som beskrivits ovan har belastningen hos polisen fått konsekvenser för kommunernas brottsutsatta ungdomar genom att färre får erbjudande om stöd. Den positiva trend med ett stadigt ökande antal ärenden hos stödcentrum som startade 2015 har därmed brutits.

Antalet inkommande ärenden till verksamheten var 2016 1198 st den siffran har under 2017 sjunkit till 867, inget talar för att den nedgången har med ett minskat antal brottsutsatta att göra.

Då antalet ärende från polisen minskat har arbetet med att via skola och socialtjänst nå de brottsutsatta ungdomarna intensifierats, detta under hösten 2017 det är oklart vad detta fått för effekt.

Stödcentrum har under 2017 uppfyllt målet att kontakta nytillkomna stödärenden inom 72 timmar. Det första mötet har skett inom 10 dagar från att ärendet inkommit till stödcentrum. Den första kontakten sker vanligtvis via telefonsamtal eller sms vilket enligt Stödcentrums erfarenhet är det mest framgångsrika sättet att inleda en första kontakt på och det leder oftare till ett första besök än om kallelse sker via brev.

Det minskade inflödet av ärenden har inneburit att verksamheten trots en instabil personalsituation under 2017 i i hög utsträckning kunnat erbjuda stöd i de inkomna ärendena. Belastningen hos befintlig personal har varit fortsatt hög.

Under 2017 inkom totalt 47 medlingsärenden vilket är 2 ärenden fler än föregående år. Dessa ärenden kan sedan innehålla flera gärningspersoner och brottsutsatta. Antalet genomförda medlingar under 2017 var 8 att jämföra med 2016 då det genomfördes 16 medlingar. 51 förmöten har genomförts 2017 vilket är det enskilda möte man har med varje part före en eventuell medling.

Verksamheten är beroende av polis och socialtjänst för att få in medlingsärenden och därför bör samverkande myndigheter bli bättre på att förmedla medlingsärenden. För att detta ska kunna ske behöver vi arbeta aktivt med samverkan.

Synpunkter

Det har under året inte kommit in några klagomål över hur verksamheten bedrivs eller hur man bemöts av enskilda medarbetare. Tvärtom finns det flera exempel på hur ungdomar och vårdnadshavare tagit kontakt för att berätta hur värdefull kontakten varit.

Inga avvikelser är rapporterade under året.

Organisation och medarbetare

Viktiga händelser

Året har som beskrivits under andra rubriker präglats av en allt för låg bemanning. Trots detta har vi lyckats med målsättningen att inom 48 timmar ta kontaktat i nya ärenden vi har också kunnat träffa ungdomarna inom 10 dagar från att ärendet inkommit till stödcentrum. Vår uppfattning är att vi trots att förutsättningarna inte varit de bästa lyckats erbjuda god kvalitet till de brottsutsatta.

Gruppen har utöver detta också planerat och genomfört en stor konferens man har också förberett för en egen föreläsning vid konferensen. Jobbet med metodfrågor har också hållits levande under året.

Anställda

Stödcentrum har fyra tjänster om vardera 100%. Varav en samordnare/kurator, två kuratorer samt en medlare/kurator.

Under året har kostnad för enhetschef på 35% tillkommit.

Frånvaro

Under hela 2017 har verksamheten varit underbemannad. Detta beroende på flera faktorer. En medarbetare har under året på grund av sjukdom arbetat 25%, en medarbetare har under stora delar av året varit föräldraledig och en medarbetare med små barn har arbetat 80%

För att täcka upp för den frånvaron har vikarier anställts, den första påbörjade sitt vikariat i februari och valde att avsluta detta i förtid i augusti månad. Den andre vikarien började i juni och valde att avsluta vikariatet i förtid i november månad. Ingen av dessa hade erfarenhet av arbete vid ett stödcentrum, ingen av dem trivdes med sina arbetsuppgifter.

Det faktum att vi inte lyckats rekrytera personer som velat arbeta kvar i verksamheten har inneburit ytterligare påfrestning på ordinarie personal.

För att få ett bättre rekryteringsunderlag annonserades om en tillsvidare tjänst i förvaltningen, många ansökningar inkom och en person med erfarenhet av arbete med brottsutsatta har anställts. Denna är på plats i mitten av januari 2018, den som varit föräldraledig kommer vara åter i tjänst från början av januari 2018 och den som arbetat 25% kommer från januari månad arbeta 50%. Från mitten av januari 2018 kommer gruppen vara fulltalig.

Framtida personalbehov

Utifrån den kraftiga ökning av ärenden 2016 så meddelades styrgruppen under våren 2017 att det för 2018 finns behov av att utöka antalet tjänster från fyra till fem. Våren 2017 pekade mot att ärendeantalet ytterligare skulle öka under 2017 men som beskrivits ovan inkom under andra halvan av 2017 väsentligt färre ärenden. Vid styrgruppens möte hösten 2017 fattades det därför beslut om att inte utöka antalet anställda i verksamheten. Ärendeinströmningen är i början av 2018 fortsatt relativt låg om detta kvarstår finns inte behov av ytterligare personal men i ett läge där polisen hittar ett sätt att återigen förmedla alla ärenden så kommer behov av ytterligare en tjänst att återigen uppstå.

Händelser under året

Lokalfrågan har även under 2017 varit i fokus. Stödcentrum har lämnat Barnahus lokal för att åter flytta till de gamla lokalerna i polishuset i Sollentuna. Utifrån att polisen är trångbodd i polishuset i Järfälla har de två samtal-/kontorsrummen blivit ett vilket är en utmaning. Polishuset i Järfälla kommer byggas om med planerad start i slutet av 2018, var stödcentrums lokal under ombyggnaden ska finnas är i nuläget oklart. Gällande lokalen i Solna så är inga förändringar planerade.